

Professor?

Tillsättningen av Kristian Gerner

[De sakkunniga](#)
[De sökandena](#)
[Provföreläsningen](#)
[Läraryörlagsnämnden](#)
[Media](#)
[Historiska inst.](#)
[Rektorsämbetet](#)

[Instruktionerna](#)
[Till Historia C](#)
[Till startsidan](#)
[Kattes hemsida](#)

Uppdaterad 02-10-20

Kristian Gerner

Inom ramen för kursen Historia C har en grupp elever undersökt tillsättningen av Kristian Gerner ur ett källkritiskt perspektiv.

Instruktioner och anvisningar framgår av länken till vänster. Vi har arbetat med intervjuer, läsning av tidningsartiklar och studier av dokumentinsamlingar.

Elevernas artiklar är publicerade i den form de lämnats in.

De sakkunniga

De sakkunnigas perspektiv

Vi har e-mailat de sakkunniga, professorerna Knut Kjeldstadli, Bo Stråth och Jan Lindegren. Vi har endast fått ett svar från Jan Lindegren, samt en debattartikel av Bo Stråth. Vi har försökt att sammanställa de få svar vi fått och försökt se en helhet i det hela.

Vad vi har kunnat förstå så har de sakkunniga varit väldigt upprörda över hur läraryörlagsnämnden i Lund behandlat fallet Kristian Gerner. De anser att läraryörlagsnämnden ej har rättat sig efter Regeringsformens lydelse eller Högskolelagens stadgande om vilka som är de huvudsakliga kriterierna för bedömning: vetenskaplig och pedagogisk skicklighet. Sak samma hände i Malmö förra året men denna händelse blev mindre uppmärksammas då man ansåg att den sökande för ett lektorat inte passade in i kollektivet och sa obehagliga sanningar.

Jan Lindegren ansåg Kristian Gerner var den skickligaste personen för professuren och satte därför honom först, Lindegren ansåg att Gerner var långt mer meriterade än övriga sökande. Bo Stråth påpekar att läraryörlagsnämnden i Lund inte längre söker efter den orädda sanningssägaren utan den mysiga och mjuka undervisaren och ansåg därför Kristian Gerner som olämplig. Läraryörlagsnämnden ansåg också att Gerner under föreläsningen och intervjun gav intrycket av att vara "undvikande och direkt avsnoppande". De ansåg

[Till sidans topp](#)

också att han ej verkade vara intresserad av att delge nämnden sina synpunkter. Bo Stråth blev då väldigt upprörd när lärarförslagsnämnden skrev att de sakkunniga samt ledamöter var överens om intrycket. Rörande det principiella i frågan kan Jan Lindegren bara säga att enligt hans mening strider det mot såväl regeringsform som högskolelag att kräva att alla befattningshavare skall vara ”politiskt korrekta”. Lindegren påpekar också att det inte finns någon riktig definition av genusteori och det finns så många olika sätt att se det på.

Lindgren blev väldigt förvånad när hans utlåtande avfördes av lärarförslagsnämnden. Det skedde på grund av två andledningar. Dels ansågs det vara provokativt, dels osjälvständigt. För Lindegren var det klart att det väsentligaste syftet med att bli av med hans utlåtande inte hade det minsta med Gerner att göra, utan var ett led huvudstrategin som var att det skulle tillsättas en kvinnlig professor. De övriga sakkunniga hade skrivit mer oklara formuleringar i saken och nämnden skulle lätt kunna komma förbi deras formuleringar ifall Lindgrens utlåtande föll bort.

Bo Stråth menar att man behandlade de sakkunnigutlåtandena som en à la carte-meny, plockar det argument som passar och förtränger andra samt tillför egna så att tolkningen av utlåtanden blir helt förvrängd, beskriver hela händelsen som en såopera.

Stråth påpekar också att det verkar ha blivit en trend att vid akademiska tillsättningar bortse från vetenskaplig tyngd och originalitet. Stråth kritiserar också rektorn vid Lunds Universitet, Boel Flodgren, för att inte öppet visa vilken väg hon valt att gå och istället hålla på med ”apsel”. Vidare påpekar han att man då lika gärna kan avskaffa sakkunnigförfarandet och införa vanliga anställningsintervjuer, då kan man ju välja precis de mysiga och mjuka personerna man vill ha till de akademiska tjänsterna.

Slutligen påpekar Lindegren att Kristian Gerner är den av de sökande som i de flesta avseenden ligger längst ifrån hans ideal.

Som avslutning så kan man kort och koncist säga att hela händelsen har behandlats på ett upprörande och klantigt sätt. Samtliga sakkunniga är förargade över hur deras utlåtande och bedömning av Kristian Gerner har hanterats.

Josephine Sidhu, Sebastian Uddenäs

Tillsättningen av de sakkunniga- allmänt

[Till sidans topp](#)

Vår uppgift var att hitta information om hur de sakkunniga utsågs, vi har tagit del av olika artiklar och har försökt intervjuva olika journalister för att på sätt

kunna bilda oss en bättre uppfattning om hur de sakkunniga tillsattes. Vi kontaktade Jan Lindgren professor i Uppsala men han vägrade att bli intervjuad. Däremot har vi fått veta en hel del om Gerner's underliga uppträdande under föreläsningar och intervjuer, som fick många att gå emot honom.

Från början sökte 13 personer för att bli intagna till professuren i historia. Institutionen hade inte hittat några kvinnliga sakkunniga som var villiga att vara med i uppgiften. Däremot hade lärarförslagsnämnden fått råd om kvinnliga sakkunniga men av dessa hade några tillfrågats men andra inte. Föreståndaren för högskoleinstitutionen hade återkommit med besked om att inga kvinnliga sakkunniga hade accepterat att åta sig uppgiften, därför beslöt nämnden dispens och utsåg manliga sakkunniga. En av dessa avled under processens gång och ersattes av ännu en manlig sakkunnig. Enligt den bestämda rutinen hade nämnden ordnat ett tillfälligt sammanträde med de sakkunniga, då granskades anställningsorden under mötet aktualiserade de sakkunniga om att de ville träffas och samråda.

Nämnden menar att det inte är förbjudet för de sakkunniga att samråda men värdet deras insats ligger i att deras utlåtanden avges separat med egna personliga omdömen. Nämnden beslöt att det skulle hållas intervjuer och föreläsningar med samtliga som kvarstod. Efter alla provföreläsningar ställde några kvinnliga doktorander frågor till föreläsarna. Frågorna rörde främst synen på kvinnliga doktoranders situation och det sattes i samband med till den vid Lunds universitet.

När Kristian Gerner skulle hålla föreläsning påbörjade han med att kalla fram en doktorand och denne hade fått i uppgift att byta overhead på ett märkligt, visibelt befallning av Kristian Gerner. På de kvinnliga doktoranders frågor pekade Gerner i sitt svar om studiesituationen och kvinnors barnafödande. Dessutom begränsade han frågans utsträckning till de biologiska baserna och visade inte tecken på den medvetenhet som man kan kräva av forskarhandlarna om kvinnliga doktoranders särskilda utsatthet för stress. En annan fråga gällde mångkulturalism och hur Gerner ställde sig till problemet att integrera icke svenska nationaliteter i svensk akademiskt undervisningsvärde.

[Till sidans topp](#)

Gerner tydliggjorde språkinläringen men han berörde inte de djupare aspekterna om kulturell integration i den svenska akademiska miljön. Under processens gång avvisade Gerner i sina svar frågorna och de frågande. Han gjorde det på arrogant och nonchalant sätt. Hans uppträdande under hela intervjun gav intryck av att han inte var intresserad av att delge nämnden sina

Klas-Göran
Karlsson

synpunkter. I diskussionen efter intervjun var samtliga av de sakkunniga som nämndsledamöter överens om det intryck Gerners uppträdande hade gjort. En av de sakkunniga uttryckte sin oro över att behöva skriva att nämnden ansåg Kristian Gerner som olämplig.

Detta ledde till att de sakkunniga var tvungna att skriva om sina egna intryck. Då valde de olika förhållningssätt. Nämnden påpekade att Gerners uppförande under provföreläsningen och intervjun var att hans lämplighet som akademisk lärare starkt måste ifrågasättas.

”Gerner har en allvarig brist som yttrar sig i en attytid som inte är förenlig med ett gott akademisk ledarskap”.

Under mötet upptäckte nämnden att även om de sakkunniga i sammanvägningarna bara rangordnat två personer, så fanns det inte många skillnader mellan dem. Ordföranden hade fått i uppdrag att i det uppkomna läget undersöka möjligheterna. Och att i enlighet med universitetets taktiska policy anställa en kvinnlig professor. Nämnden fann bl a med anmärkning till det redovisade avbrottet mellan de sakkunniga rangordnade att möjligheterna att rekrytera en kvinnlig professor inte förekom i detta fall. Nämnden beslöt därefter med samtycke i alla sakkunnigas avgörande rangordning att föreslå Harald Gustafsson som professur. Som sakkunniga härbärgerar nämnden inga tvivel om Gerners vetenskapliga pedagogiska skickligheter hans förtjänster som administratör. Däremot kommer deras avvikande beslut främst på dess bedömning av Gerners ”förmåga som akademisk ledare samt personlig förmåga i övrigt som är av betydelse för att fullgöra arbetsuppgifterna väl”.

[Till sidans topp](#)

Harald Gustafsson är enligt nämnden den som är bäst av alla sökande, ”han uppfyller alla bedömningsgrunderna. Gerner är ojämnare, han har fler toppar och dalar än Gustafsson som framstår som jämnare men utan briljans Gerner ibland når, han är lysande och ibland är han en vandrande katastrof”.

Gustafsson visade vid en intervju att han är en välreflekterad professor. Frågorna ledde in på samma typ som Gerners, men han argumenterade övertygande alla och engagerade sig för sin ståndpunkt. Harald Gustafsson blev inte arrogant och otrevlig som Gerner. Nämnden fann till slut att Harald Gustafsson var den som borde föreslås till professur.

Solmaz Sp3c

De sökande

Olika grupper har arbetat med att få fram hur de olika

sökandena till professuren har sett på vad som hände.

Kristian Gerners perspektiv

Den 21 mars 2002 lämnade lärarförslagsnämnden in sitt förslag på tillträdande till den lediga tjänsten som professor i historia vid Lunds universitet.

Man strök då helt, den av de sakkunniga förstaplacerade, Kristian Gerner. Man ansåg nämligen honom som olämplig på flera punkter. Detta var baserat på ”intryck” som lärarförslagsnämnden hade fått av honom under föreläsningen och den efterföljande intervjun.

Lärförslagsnämnden använde i sin argumentation, för att ha strukit Gerner från listan, att man ansett att Gerner hade en olämplig kvinnosyn och syn på mångkultur.

Dessa påståenden är, enligt Gerner själv, baserade utan några som helst grunder. Ändå skulle detta vara de starkaste skälen i argumentationen emot Gerner. Enligt Gerner måste nämnden alltså ha missförstått det han sa, eller hört det de ville höra. Gerner säger följande om det hela. ”Om nämnden hade lyssnat på min föreläsning, hade den begripit det. En lyssnade, begrep – och reserverade sig!” Det faktum att rektor Boel Flodgren till slut utnämnde Gerner, visar också, enligt Kristian Gerner, att lärarförslagsnämndens felaktiga påståenden inte vunnit något gehör.

[Till sidans topp](#)

Om man tittar närmare på de argumenten och på det förslag som LF lämnar på lämpliga till den lediga tjänsten så verkar det så som om LF är benägna att Birgit Sawyer skall få tjänsten.

Är det då så att LF ville ha en kvinnlig professor vid tjänsten? Var det därför man ville sätta Harald Gustavsson främst?

I det särskilda PM ifrån Inger Lövkrona där hon samtalar med Arne Ardeberg så framkommer ju i punkt 5. ”Vi kan i och för sig föreslå Gustavsson och Ardeberg menar efter som han redan är professor kommer Rektor inte anställa honom, utan med hjälp av jämställdhetslagen, Birgit Sawyer.” Kan det också ha varit så att man hade personliga skäl till att peta Gerner?

Gerners egen uppfattning, efter att ha läst Inger Lövkronas PM, är att det förmodligen rörde sig om en kombination. Dels ville nämnden helst se en kvinna som professor och dels fanns det personliga anledningar, främst hos Lövkrona, till att man petade Gerner. Några andra skäl kan Gerner överhuvudtaget inte se.

Ett annat starkt argument från lärarförslagsnämnden, var att Kristian Gerner behandlade ”doktoranden” som hjälpte honom vid provföreläsningen illa. Enligt

lärarförslagsnämnden visade detta att Gerner hade en föråldrad syn på doktorander, och förhållandet mellan professorn och doktoranden.

[Till sidans topp](#)

I själva verket var ”doktoranden” ingen doktorand. Det var lektor Ulf Zander, något som lärarförslagsnämnden borde känna till. Zander är i själva verket en gammal, god vän till Gerner. Enligt Gerner själv behandlades Zander inte alls illa, det hela var bara en ploy mellan de båda. Att de båda var goda vänner sedan länge borde någon i lärarförslagsnämnden också känna till. Speciellt som Gerner vid Zanders disputation, höll ett tal till honom under middagen. Dessutom tackas Kristian Gerner i förordet till Zanders avhandling, något som de studerande som föreläsningen var avsedd för, med säkerhet skulle känna till. Gerner ställer sig alltså lite skeptisk till att ingen i lärarförslagsnämnden kände till vänskapen mellan honom och Zander.

Dessutom ville Gerner egentligen inte alls ha någon hjälp med overheaden. Men strax innan föreläsningen fick han veta att den skulle spelas in och han kunde därför inte flytta sig från sin plats. Han bad därför sin gode vän Zander om hjälp.

Slutligen frågade vi också Kristian Gerner, hur han uppfattar de andra sökandenas reaktioner på det inträffade, och om han själv anser att han var den bäst lämpade för tjänsten. Gerner säger att han är nöjd med deras uppträdande, och glad att flera av dem har uttryckt sitt missnöje med lärarförslagsnämndens hantering. Han ville inte säga att han var den bäst lämpade för tjänsten, utan nöjer sig med att konstatera att han i alla fall att han klart uppfyller alla de krav som ställdes på de sökande.

Oscar Wenliden & Max Stille

Klas-Göran Karlssons perspektiv

Klas-Göran Karlsson satt vid tidpunkten för händelserna i lärarförslagsnämnden, men deltog aldrig själv i beslutet om historieprofessuren, då han själv sökte tjänsten och var därmed jävig. I hans ställe satt Eva Queckfelt. Klas-Göran är också nära vän till Kristian Gerner och de har vid flera tillfällen arbetat nära varandra.

Då Klas-Göran själv sökte tjänsten var han också med om samma process som Kristian Gerner. Klas-Göran menar att utfrågningen var en mycket otrevlig situation, där utfrågarna inte visade någon förståelse. Vad som kan liknas vid kontrollfrågor, till exempel om man var politiskt korrekt, relationen man/kvinna och etniska frågor, ställdes och utfrågarna visade föga intresse för vad som hade sagt under själva provföreläsningen. Klas-Göran säger sig därför kunna förstå att Kristian Gerner

svarade på frågorna undvikande och avsnoppande, så som det beskrivs i ett PM till Lunds Universitet.

Nämndens ifrågasättande av Gerner ledde till att man förde upp Harald Gustafsson i första förslagsrum och Klas-Göran Karlsson och Birgit Sawyer i en egen rangordning efter Harald Gustafsson. De gick alltså ifrån de sakkunnigas utlåtanden.

[Till sidans topp](#)

I ett protokoll, som senare sändes ut, ogiltigförklarar man Gerner. Karlsson är oförstående till detta, då det inte framkommer några som helst grunder till varför man agerar som man gör, i protokollet, som verkar allmänt avvisande mot Gerner.

Kristian Gerner har varit kontroversiell i vissa avseende, menar Karlsson, men något sådant får inte ligga till grund för ett avvisande som detta, där man inte ens anger en anledning. Som sittande i lärarförslagsnämnden i två år hade Klas-Göran Karlsson aldrig mött något liknande och beslutade sig därför att efter detta säga upp sin plats i nämnden eftersom han inte längre kunde känna något förtroende för den övriga nämnden.

Som anställd på historiska institutionen beskriver Klas-Göran Karlsson institutionens syn på fallet Gerner. Institutionen förde en diskussion angående det som hänt och kom fram till att enhetligt backa upp Kristian Gerner.

Det är skandal när man kan förbigå alla uppfattningar och nära nog åstadkomma ett justitiemord. Lärarförslagsnämnden har dragit löje över sig, menar Karlsson som säger att den uppfattningen delas nog av de flesta på institutionen. Karlsson är även kritisk till den administration, som skulle ha hållit sig neutral, men som Klas-Göran uttrycker det, inte alltid skötte sitt. Det som dock bekymrar Karlsson är hur det ska bli nästa gång man söker sakkunniga, efter en sådan här händelse. Själv tänker Klas-Göran inte söka någon ny tjänst, som professor, då han säger sig ha tappat all tilltro. En händelse likt denna bryter mot allt som han anser grundläggande.

Trots en massa spekulationer fram och tillbaka, tror prof. Klas-Göran Karlsson inte att man någonsin kommer att få någon klarhet i det som hänt. Avvisades Kristian Gerner på grund av sin attityd eller är det tal om en genusfråga, där man tvunget vill ha fram en kvinna. Kom idén från Inger Lövkrona eller stammar den högre ifrån. Blotta misstanken gör att man tvivlar, säger Karlsson avslutande.

Terese Nilsson och Veronica Haxenius.

Provföreläsningen

En grupp hade som uppgift att specialstudera vad som hände under provföreläsningen.

Kristian Gerners provföreläsning

Kristian Gerner var en av dem som sökte en tjänst som professor i historia vid universitetet. Han hade sin provföreläsning inför lärarförslagsnämnden i januari 2002. Enligt ett protokoll från ett av lärarförslagsnämndens möten rankar man med knapp marginal Gerner högre än Gustavsson; alltså borde Gerner vara mest lämplig för tjänsten. Alla de tre sakkunniga, som har till uppgift att bedöma föreläsningarnas lämplighet, placerade Gerner först på listan över de som sökt professuren (dock kan man anse att de sakkunnigas utlåtande var mindre värt än vanligt, då de hade ett samråd med varandra vilket inte är brukligt; nämnden påpekade att värdet i de sakkunnigas utlåtanden ligger i att de avges separat, utan att samråda). Men Gerner blev nekad tjänsten av nämnden, då han skulle ha ”gammalmodig kvinnosyn”. Dessutom klagade nämnden på att Gerner hade behandlat en doktorand, som hjälpt till med att lägga på overheadbilder och dylikt under föreläsningen, på ett nedlåtande sätt. I själva verket var det ingen doktorand; det var lektor Ulf Zander, en gammal vän till Gerner. Med hänsyn till Gerners påstått förkastliga kvinnosyn och nedlåtande behandling av ”doktoranden”, nöjde sig nämnden inte med att ifrågasätta Gerners lämplighet; de avförde istället honom helt från listan med sökande, och gick helt emot de sakkunnigas enhälliga bedömning (dock fick Gerner till slut tjänsten genom Rektor vid Lunds universitets beslut).

[Till sidans topp](#)

Enligt en skrivelse som professor Östberg, professor Salomon och professor Oredsson utfärdade i samband med att lärarförslagsnämnden nekade Gerner tjänsten, är nämndens handlande helt förkastligt. De ansåg att meningen med att använda sig av sakkunniga gick förlorad om man frångick deras bedömning; framförallt då de var helt eniga! Att Dessutom anse att en påhittad doktorand blev dåligt behandlad, och dessutom inte bry sig om när missförståndet rättas ut, ansåg de helt vansinnigt. De ansåg sig också skönja en konspiration; istället för att ge tjänsten till Harald Gustavsson, tvåa på de sakkunnigas lämplighets lista, förde man upp två nya personer (som de sakkunniga inte valt att rangordna in på listan) på en delad tredjeplats. Med hänsyn till jämlikhetsaspekten valde man sen att ge tjänsten till Birgit Sawyer, som nämnden alltså utan att rådfråga de sakkunniga fört upp på tredjeplats; nämnden ansåg att skillnaden mellan Gustavsson och Sawyer var så liten att

jämställdhetsaspekten vägde över (Gustavsson skulle antagligen ändå inte ha erhållit tjänsten, då han redan var professor). Alltså: nämnden har ignorerat de sakkunnigas utlåtande, bara för att kunna tillsätta en kvinnlig professor.

Ett förslag, skrivet av lärarförslagsnämndens Inger Lövkrona, stöder ovanstående argumentering. Den var menad endast för nämndens medlemmar, och handlar om hur man skulle kunna undanröja konkurrensen så att Sawyer skulle kunna tillsättas. Det är enligt Lövkrona ett förslag av Arne Ardeberg; man skulle välja bort Gerner med motivationen att han inte passar in i dagens moderna roll. Resten av förslaget berättar också om den taktik som Östberg, Salomon och Oredsson tyck sig ana; allt för att kunna tillsätta Sawyer.

Alla de sökandes provföreläsningar skulle handla om "Att undervisa i historievetenskaplighet – professorn och forskarseminariet". Föreläsningarna följdes av att de sakkunniga intervjuade föreläsaren. Efter det fick en grupp kvinnliga doktorander fråga ut föreläsarna angående deras kvinnosyn, då man tydligt kan se att kvinnor missgynnas på olika vis inom Lunds Universitet; t.ex. är kvinnliga sjukskrivningar mycket vanligare förekommande än manliga.

Enligt en promemoria från Lunds Universitet, utfärdad av lärarförslagsnämnden, använde sig Gerner under dennes föreläsning av en hjälpreda, "doktoranden" (Zander), som bland annat bytte overheadbilder på kommando från Gerner. Nämnden uppfattade inte det tänkta skämtet, utan såg det som om Gerner hade ett föråldrat synsätt på relationen mellan professor och doktorand. Nämnden pekar i sitt PM även på att Gerner under de kvinnliga doktorandernas frågestund visade sig oförstående över de problem som det kan innebära att vara kvinna i en mansdominerad universitetsvärld. Även frågor angående integrationen av ickesvenskar avhyste Gerner med svar som inte berörde kulturell integration, utan endast den språkliga aspekten. Övriga utfrågade visade ett starkt intresse för frågorna, som återkom vid samtliga utfrågningar; Gerner anklagas dock i nämndens PM för att försöka undvika frågorna; här ska han alltså ha visat upp ett gammalmodigt och opassande synsätt (Gerner skriver själv dock – till universitetets rektor – att han visst talade om kulturell integration i sina svar, och förnekar att han skulle ha ignorerat frågorna kring jämlikhet och kön- och genuskillnader).

Nämndens intervju av de sökande handlade om de sökandes pedagogiska förmågor, då professorernas huvudsakliga uppgift brukar vara forskarutbildningen. Dessutom ställdes frågor om anledningen till varför de sökande hade sökt jobbet. Nämndens PM påstår att Gerner svarade undvikande på frågorna, och även på frågor angående § 8 i anställningsordningen; denna

paragraf handlar om de sökandes förmåga i att handleda doktorander (Gerner har handlett endast två doktorander till disputation). Nämnden skriver vidare att Gerner under hela intervjun var totalt ointresserad när det gällde att delge nämnden sina synpunkter, vilket skiljer sig från övriga sökande som var entusiastiska i frågan. Enligt nämndens PM var både nämndens ledamöter såväl som de sakkunniga överens om att Gerners uppträdande var opassande; ändock var de tre sakkunniga tydligen eniga om att Gerner var den mest kvalificerade av de sökande. Men som Östberg, Salomon och Oredsson skrev i sitt klagomål, är det märkligt att helt avföra Gerner från sökandelistan för en sådan sak som opassande beteende; man borde givetvis ta hänsyn till det, men att nämnden tar beslutat att stryka Gerner för en sådan relativ småsak kan tyckas underligt. Det har klagats på att Gerner inte kunnat skilja på kön och genus (på biologiska och ej biologiska skillnader mellan könen); det är beklagligt men borde inte överdrivet påverka en vetenskaplig ledare. Dessutom har en av Gerners gamla doktorander berömt Gerner för hur han hjälpte henne till disputation; en person som stått i en sådan relation till Gerner borde veta vad hon talar om bättre än många andra. Nämnden understryker att de inte ifrågasätter Gerners kunnande. Det nämnden vänder sig mot är Gerners lämplighet som förebild och hans beteende mot doktorander och medlärare.

Men om man ska tro bland andra Östberg, Salomon och Oredsson (vilkas åsikter stärks av Inger Lövkronas inofficiella förslag för hur man ska få bort Gerner) är detta bara ursäkter; det egentliga målet var att tillsätta en kvinna för att på så vis tillfredställa universitetets jämställdhetspolicy. Det kan diskuteras huruvida det är lämpligt att på det viset kvotera till viktiga poster; men om man nu ska göra det, är det i alla fall knappast särskilt lämpligt att försöka göra det i skymundan.

Ser man på hur Lunds Universitets rektor handlade verkar det onekligen som om Gerner tydligen dög; rektor såg till att Gerner fick professuren. Var det lämpligt? ”Institutionens aktivt omfattande ambition att skapa en bättre balans mellan könen när det gäller rekryteringen till de högre tjänsterna har hittills varit framgångsrik och jämförelsevis konfliktfri, men den motverkas på ett förödande sätt om man introducerar metoder sådana som kommit till användning i detta fall”, skriver Birgitta Odén, Göran Rystad, Sven Tägil och Bengt Ankarloo till Lunds Universitets rektor angående nämndens handlande. Att man sen kanske inte gjorde tillräckligt för att värva kvinnliga sökande är en annan sak. Det har även klagats på att det inte fanns några kvinnliga sakkunniga med för att bedöma de sökande; i själva verket tillfrågades tio kvinnor som alla tackade nej, och det var tillslut nämnden som gav dispens från kravet på

att det skulle finnas minst en kvinnlig sakkunnig.

Slutligen verkar det som om nämnden har smugit med sitt uppsåt; och har de inte det, har de handlat på väldigt vaga grunder. En omprövning hade kanske varit lämpligare än att direkt peta Gerner? Givetvis ska jämlikhet eftersträvas i möjligaste mån, men det ska inte leda till omvänd diskriminering på det sätt som skedde.

Erik Cederberg och Oscar Wennerström

Läraryörelagsnämnden

Flera elever har kontaktat olika ledamöter i läraryörelagsnämnden. Flera ledamöter har dock avböjt medverkan i projektet, andra har varit svåra att nå.

Allmänt

[Till sidans topp](#)

Läraryörelagsnämndens roll i fallet Kristian Gerner är den att det var de, som frångick de sakkunnigas bedömning vilken var den att Kristian Gerner rankades som första namn till professuren och ansåg honom som olämplig. Vår uppgift var att ta reda på hur de olika personerna i nämnden såg på saken och varför de beslutade sig för att ändra på de sakkunnigas rangordning av namnen. Eftersom vi inte har lyckats få tag i någon person från läraryörelagsnämnden, som varit villig att ställa upp på en intervju, bygger vi vår fakta på tidningsartiklar och protokoll.

Den främsta orsaken till att Kristian Gerner ansågs olämplig och på så vis flyttades från nummer ett på listan till nummer fyra, efter Harald Gustafsson, Klas- Göran Karlsson och Birgit Sawyer, tycks vara det sätt han behandlade lektor Ulf Zander på, som under en provföreläsning bytte overheadbilder åt Gerner, och som av läraryörelagsnämnden misstogs för att vara en doktorand. Enligt en av nämndens ledamöter, Katja Wibell, tydde hans sätt att låta Ulf Zander, genom vissa demonstrativa kommandon, byta overheadbilder på en gammalmodig syn på doktorandernas roll. Även under en frågestund, som alla de sökande till professuren fick genomgå, ska Kristian Gerner ha visat sin olämplighet, genom att ha uttalat sig på ett sätt som visade att han, även här, hade en gammalmodig syn på, den här gången, kvinnor. Wibell säger att Gerner bland annat ska ha sagt att man inte kan göra något åt de kvinnliga doktorandernas studiesociala miljö, eftersom kvinnor föder barn.

Också när det gäller frågan om hur icke-svenskar ska integreras i det svenska undervisningsväsendet, ska Gerner ha tydliggjort att det för honom endast handlade

om språket. Att han inte yttrade sig om hur de ska integreras kulturellt, var ännu ett tecken på att han inte var lämplig att få professuren. Sålunda valde lärarförslagsnämnden att placera honom som nummer fyra på listan och därmed frångick de, de sakkunnigas beslut. Dock var det en ledamot, Eva Queckfeldt, som reserverade sig eftersom hon ansåg att bedömningsunderlaget av Gerner inte var tillräckligt.

Kim Salomon

Beslutet att frånga de sakkunnigas bedömning väckte väldiga protester och tidningsdebatter och den 30 april i år höll lärarförslagsnämnden ett särskilt sammanträde där man mera noggrant gick igenom sina intryck av Gerner, och jämförde dem med de man fått av de andra sökande. Återigen fann man Kristian Gerner olämplig. Fortfarande berodde det på hans beteende under provföreläsningen och hur han agerade i intervjustunden. Nämnden ansåg att han svarade avvisande och otrevligt på deras frågor, vilket skiljde sig helt från de andra sökande. På grund av detta beteende tyckte inte lärarförslagsnämnden att Kristian Gerner uppfyllde alla bedömningsgrunder enligt universitetets tillämpningsråd. Framför allt var det den sjätte bedömningsgrunden, som innebär att man ska ha %ogod förmåga, som akademisk ledare samt sådan personlig förmåga i övrigt som är av betydelse för att fullgöra arbetsuppgifter väl%, som nämnden menade att Gerner inte uppfyllde, och således stod man fast vid sitt beslut och fortsatte att ha Harald Gustafsson, som förstanamn på listan.

Så småningom nådde dock fallet rektor Boel Flodgren, som beslutade om att det skulle bli Kristian Gerner, som skulle få professuren, och lärarförslagsnämndens fastställande att ändra de sakkunnigas beslut, var tillsynes verkningslös.

Caroline Nilsson & Fredrik Hjertvik

Intervju med Eva Queckfeldt

Anklagelserna mot Kristian Gerner var att han hade haft en hierarkisk syn på förhållandet mellan doktorand och professor. Denna anklagelse hade man riktat mot Gerner efter den provföreläsning som är obligatorisk för alla sökande till en professors tjänst. Enligt den intervjuade Eva Queckfeldt, hade lärarförslagsnämnden reagerat mot att Gerner hade haft hjälp med att sköta overheadapparaten av en person som de trodde var doktorand. Men i själva verket var han bara en god vän till Gerner. Queckfeldt själv säger att hon inte alls reagerade särskilt mycket eftersom hon redan visste att den så kallade ”doktoranden” var en god vän till Gerner.

Den andra anklagelsen mot Gerner var att han hade

Birgitta Odén

Hon var Lunds universitets första kvinnliga professor i historia

[Till sidans topp](#)

svarat undvikande på frågor som hade ställts av åhörare efter föreläsningen angående kvinnliga doktoranders svåra situation på universitetet. Detta var ett problem som Gerner inte van vid eftersom man inte hade samma problem i lika stor utsträckning i Uppsala där Gerner tidigare jobbade. Medan de som jobbade på universitetet i Lund visste precis hur de skulle svara på frågor av den typen. Queckfeldt säger sig ha haft förståelse för att Gerner hade svårt att svara på dessa frågor medan resten av nämnden inte tyckte svaren var tillfredställande.

Efter provföreläsningen har läraryrådsnämnden en intervju med de sökande och under intervjun ställde ordföranden i nämnden Inger Lövkrona åter frågan, om vad Gerner tänkte göra åt de kvinnliga doktorandernas situation om han blev tillsatt. På frågan hade Gerner varit konsekvent och även här svart lite undvikande. Eftersom nämnden inte var nöjd med svaren så ställdes frågan om och om igen, och till sist så tyckte Gerner att det började bli tröttsamt så han höjde rösten lite och snäste till enligt Queckfeldt. Detta uppskattades tydligen inte alls av övriga i nämnden. Medan Queckfeldt säger sig ha full förståelse för att man kan bli irriterad när man redan anser sig ha svarat på en fråga och sedan får den igen och igen.

Boel Flodgren

Sveriges första
kvinnliga
universitetsrektor

Inger Lövkrona och resten av nämnden hade skapat sig den uppfattningen att Kristian Gerner inte var lämplig till tjänsten. Man var visserligen eniga på den punkten att Gerner var den som hade störst pedagogisk kompetens, men man ansåg inte att Gerners förmåga som akademisk ledare var tillräcklig. Queckfeldt var den enda i nämnden som reserverade sig mot beslutet att peta Gerner från listan då hon som tidigare nämnts inte ansåg att Gerners uppförande var direkt olämpligt. Queckfeldt sa under intervjun att hon ansåg att subjektiva bedömningar inte är gångbara i en läraryrådsnämnd.

Mediabevakningen var som sagt stor och det hade "läckt" ut ett dokument som var skrivet av Inger Lövkrona, som handlade om hur man hade tänkt gå tillväga för att få en kvinna på tjänsten. Att tillsätta en kvinna innebar att man var tvungen att få bort Gerner på något sätt. Och när dokumentet kom ut i media så blev det skrivelser om att det kanske var så att man medvetet hade provocerat Gerner vid intervjun för att kunna peta honom från listan. Resten av nämnden hade då anklagat Eva Queckfeldt för att ha läckt ut informationen till media. Detta dementerar Queckfeldt starkt när vi frågar henne om saken. Hon säger också att hon tog väldigt illa upp, och hoppade också av som ledamot i nämnden ett tag innan hon svalde sin stolthet och slutförde uppdraget i läraryrådsnämnden.

Arne Ardeberg

Rektor för universitetet bestämde tillslut att tillsätta Gerner på tjänsten. Man kan undra varför det bara var en enda som reserverade sig i beslutet att peta Gerner. All i nämnden var med om samma saker föreläsningen och intervjun. Kan det bero på att Inger Lövkrona har haft för stort inflytande på de andra ledamöterna?

Hur kommer det sig att man i dagens "jämställda" samhälle försöker peta en man från de sökande och föra upp en kvinna på första platsen? Det låter inte rättvist (om det bara är för att han är man) och vad är det som ska bedömas och väga tyngst? Är det den pedagogiska kompetensen eller är det lärarförslagsnämndens egna åsikter som ska väga tyngst? Ja enligt Queckfeldt skulle subjektiva bedömningar inte vara gångbara, och enligt Lövkrona så ska man ha större möjlighet att välja de professorer man vill ha i dagens samhälle.

Och kan man verkligen bedöma en sökandes förmåga att leda doktorander på bara en intervju och en provföreläsning? Det är en sak man själv får bedöma vad man tycker är rättvisast. Om man vill ha en kompetent professor eller om man vill ha en mindre kompetent. Problemet är att om man väljer de lite mindre kompetenta så kommer kanske kvalitén på undervisningen att sjunka?

Hur kan man köra över de sakkunnigas utlåtanden som har tagit sig tid att läsa igenom och bedöma de sökandes arbeten? På universitetet så är det praxis att om alla tre sakkunniga är eniga om vem som ska ha tjänsten så blir det så. I det här fallet blev det till sist så men efter många om och men. Enligt Queckfeldt så blev de sakkunniga i Gerner fallet rasande på nämnden som gick emot deras förslag.

Att på det här sättet undersöka fallet är det närmaste sanningen vi som utomstående kan komma. Sen kan vi bara bilda oss en egen uppfattning om vad som har hänt. Dessutom kanske det inte finns någon riktig sanning allt beror på hur man tolkar de olika situationerna och händelserna.

[Till sidans topp](#)

Vi vill tacka Eva Queckfeldt för att hon var så trevlig och snäll som tog emot oss och lät sig intervjuas och för att hon bidrog till att vi kunde fullfölja vår uppgift. Tack så mycket!

Peter Dinges, Dominique Fernández och Erik Fridolf

Inger Lövkronas perspektiv

Vår källa heter Inger Lövkrona och är professor i etnologi på Lunds universitet. Hon satt i

lärarförslagsnämnden när professuren i historia skulle tillsättas och vi har intervjuat henne för att få hennes version på händelseförloppet.

Något som Inger Lövkrona tycker är att media har vinklat det hela väldigt mycket, enligt henne är det en nästintill helt annan historia som dragits upp i tidningarna. De tog Kristian Gerners parti omedelbart och ville inte släppa det.

I och med att det till slut blev en jämställdhetsfråga, så kan det vara intressant att det inte satt någon kvinna bland de tre sakkunniga som det ska enligt universitetets regler. Enligt Inger Lövkrona ljög den prefekt som tillsätter de sakkunniga om att det inte fanns några tillgängliga kvinnor, prefekten sa att alla hade tackat nej, medan Lövkrona vet att detta inte var sant utan hon hade själv tipsat om flera kvinnor som hade kunnat sitta med.

När det gäller de två likadana utlåtandena från två av de sakkunniga menar hon att det är rent fusk, eftersom vissa bitar är helt kopierade och detta gäller även den delen där de värderar den sökande. Den norske sakkunniges bedömning är den riktige medan en av de andra sakkunniga kopierat istället för att göra en egen bedömning.

Under provföreläsningen där Kristian Gerner anklagats för att ha ett föråldrat synsätt på relationen mellan professor och doktorand säger Gerner „doktorand Zander %o och pekar på Ulf Zander och låter honom sköta overhead-maskinen och genom att skoja driver han med lärarförslagsnämndens beslut att låta honom provföreläsa om forskarhandledning. Han tyckte att detta var fel ämne att föreläsa om. Enligt Lövkrona var det väldigt klumpigt av honom att låtsas att Ulf Zander var doktorand och det tog ett tag innan somliga förstod att det bara var ploy, och detta missförstånd har spelat en stor roll för ärendet.

När det sedan gäller den intervju som följer provföreläsningen, menar Lövkrona att han var väldigt arrogant och på honom verkade det som om det var löjliga frågor, han ville inte svara på frågorna utan fräste av korta svar. Lövkrona säger att han blev behandlad likadant som de andra sökande och att det var han själv som skapade den dåliga stämningen under intervjun. När det handlar om hans påstådda gammalmodiga kvinnosyn, försvarar Inger Lövkrona Kristian Gerner när hon menar att detta bara var ett ej genomtänkt svar på en fråga under provföreläsningen och att detta inte spelar någon roll, eftersom han egentligen bara säger att det är svårare för kvinnor i och med att det är de som föder barn.

Det har kommit ut ett stycke arbetsmaterial i media där

lärarförslagsnämnden vill lyfta fram den kvinnliga sökanden istället. Det vi undrade där var ifall nämnden redan bestämt innan att professuren skulle gå till en kvinna. Inger Lövkrona förklarar att för det första skulle inte detta brev ut i pressen utan att det var som någon slarvat med omhändertagandet av brevet. För det andra var det så att lärarförslagsnämnden fann Kristian Gerner ej lämplig för platsen och försökte i brevet få fram den kvinnliga kandidaten eftersom hon var närapå lika kvalificerad som Gerner och därför försökte nämnden åberopa universitetets jämställdhetsparagraf för att lyfta fram den kvinnliga sökanden istället, en s.k. positiv särbehandling. Men detta gick inte och Inger Lövkrona menar att detta brev absolut inte spelar någon roll och att det inte var hemligt utan bara var arbetsmaterial som inte var menat att komma ut i tidningarna. För att sammanfatta säger Inger Lövkrona att media har vinklat ärendet extremt, att prefekten gjort fel när det gäller tillsättningen av de sakkunniga, att en av de sakkunniga fuskat med bedömningen, att Kristian Gerner skojade genom att titulera Ulf Zander som doktorand och att det var väldigt klumpigt gjort och att Gerner var väldigt arrogant under intervjun och verkade vara socialt inkompetent.

Cecilia (och Joel?)

Media

Två grupper har arbetat med hur media har bevakat "Gerneraffären". Den ena har enbart arbetat med Sydsvenskans bevakning. Den andra har arbetat med övriga media..

Gerneraffären – Ur sydsvenskans perspektiv

För drygt sex månader inleddes det som i media kom att kallas "fallet Gerner", i det att Uppsala-professorn Kristian Gerners ansökan om professur vid Lunds Universitet nobbades av en nästan enig lärarnämnd. Den uppseglade konflikten och mediacirkusen kom att dra ut över drygt sex veckor innan dess att Gerner slutligen tillsattes för den sökta tjänsten.

I sydsvenskan inleds affären den 28 mars när man publicerar den första artikeln om ämnet. Denna rapporterar man om det som ligger till grund för den kommande tvisten, nämligen det att Lunds Universitets lärarförslagsnämnd funnit det för lämpligast att nobba Kristian Gerners ansökan med de skälen att han skall ha visat prov på en gammaldags kvinnosyn och ett hierarkiskt förhållningssätt till doktorander.

Katja Wibell, student och en av ledamöterna i

lärarnämnden uttrycker sig intervjuad på följande sätt:
-”Vi reagerade mot flera saker som han sade under utfrågningen, bland annat om de kvinnliga doktorandernas studiesociala miljö. Gerner tyckte inte att man kan göra något åt deras situation kvinnor föder barn. Dessutom gjorde han ett dåligt intryck under den provföreläsning han höll på institutionen då han hade en doktorand som satt och lade på overheadbilder åt honom. Det visar på en gammalmodig syn på doktorandernas roll”.

Läraryrådsnämndens sex ledamöter var dock inte helt eniga, en ledamot, Eva Queckfeldt, reserverade sig mot beslutet med motiveringen att ”subjektiva bedömningsgrunder inte hör hemma vid en akademisk tjänstetillsättning”

Kritik kom enligt tidningen också från en del andra håll, en kvinnlig doktorand som tidigare haft Gerner som handledare och under samma tid fött två barn bedyrade att han haft god förmåga att framgångsrikt handleda kvinnliga doktorander. Även Kim Salomon, prefekt på Historiska Institutionen reagerade negativt på Läraryrådsnämndens handlande och meddelar media att han finner det ”häpnadsväckande”.

”Absurt” är Kristian Gerners kommentar till det hela. Han avslöjar också för Sydsvenskans utsände att den doktorand som lagt på overheadbilder under hans provföreläsning och som nämnden reagerade på, i själva verket inte alls var en doktorand utan en god vän till Gerner. Denne Ulf Zanders relation till Gerner skall alltså av nämnden grovt ha feltolkats. Detta är den 30 Mars. Den 1 april inkommer till Sydsvenskans lundaredaktion ett tips från en källa som ber om att få vara anonym med hänvisning till källskyddet, reglerat i lag. Det Sydsvenskan får ta del av är ett brev till samtliga ledamöter i Läraryrådsnämnden, skrivet av Inger Lövkrona, som innehöll detaljerade anvisningar som hon menade sig ha fått av prorektor Arne Ardeberg, om hur man skulle kunna tillsätta en kvinna till den lediga professuren. Hur detta brev nådde media är intressant att spekulera i. Enligt Joakim Berglund, nyhetschef på Sydsvenskan måste man "skydda egen källa" när man får begäran om källskydd av denne. Enligt honom är det relativt vanligt att detta begärs. Sydsvenskan konfronterade Arne Ardeberg, Prorektor vid Lunds universitet, med brevet för att få det bekräftat innan man skrev om det i tidningen. Denne hävdar då att han aldrig uttalat sig på det sätt som står i brevet. "Det är olyckligt", säger han om att ha citerats på detta sätt.

Brevet får som följd att fokus förskjuts från Gerners och hans kvinnoosyn till Inger Lövkrona och hennes, enligt

brevet, försök att få en kvinna till tjänsten. Detta kommenteras bland annat av Eva Queckfeldt som säger att "Inger Lövkrona hade redan från början bestämt sig för att Kristian Gerner absolut inte skulle få tjänsten. Hon ville att professorn skulle vara kvinna". Nu får händelsen i tidningen prägeln av en skandal och man intervjuar Inger Lövkrona som säger sig vara "synnerligen irriterad över att man använder vårt arbetsmaterial i pressen". Hon erkänner att hon "naturligtvis omformulerat hans (Arne Ardebergs) uttalande till den situation som vi befann oss i", men att "oavsett vad jag säger eller inte säger så är det internt arbetsmaterial och det är inte formulerat som om det skulle ha någon offentlig karaktär".

Detta visar ju på att Inger Lövkrona kan ha framfört sina egna förslag som om de vore Arne Ardebergs, och detta uttalande bekräftar också brevets äkthet. Senare kom brevet att bli offentlig handling, på universitetets initiativ. Lövkrona försvarar sig dock med att man följt universitetets vanliga regler för tillsättningen av professorer.

Kritik framförs nu i media från många håll bl.a. från Birgit Sawyer, den norska professor i Historia som i Lövkronas brev framförs som lämpligast kandidat för den lediga tjänsten. Hon säger "Jag är bestört. Jag fick se protokollet från sammanträdet och tänkte: vad är det här? Jag kan inte förstå hur man har kunnat strunta totalt i de sakkunnigas utlåtanden". Hon menar också att "det känns obehagligt att jag skulle få tjänsten bara för att jag råkar ha rätt kön".

Rektor Boel Flodgren, som i slutändan kommer att avgöra vem som får tjänsten, har fått motta flertalet protestbrev från bland andra Jes Wienberg, prefekt, Birgitta Odén, tid. professor, Göran Rystad, tid. professor, Sven Tägil, tid. professor, och Bengt Ankarloo, professor. Samtliga yrkar på att Gerner skall få professuren, men Boel Flodgren menar att hon kommer att behandla fallet som ett helt vanligt ärende.

De fyra kandidaterna om tjänsten, Kristian Gerner, Klas-Göran Karlsson, Harald Gustafsson och Birgit Sawyer skriver nu ett brev till Boel Flodgren, där de tillsammans protesterar mot Lärarnämndens förfarande. "Det är för oss självklart att den som de sakkunniga enhälligt har rekommenderat, Gerner, skall utnämnas till tjänsten", heter det i brevet.

Om detta skrivs att "Sydsvenskan försökte förgäves få henne (Inger Lövkrona) att läsa skrivelsen, som lagts ut på Sydnyttss sida på Internet". Lövkronas kommentar till detta skall ha varit "Nej, nu är det kväll och jag tänker ta

ledigt”. Man kan ifrågasätta journalistiken i det här fallet då valet av citat och formuleringar när det handlar om Lövkrona tycks valda på ett sätt som skall kunna väcka upprördhet och irritation mot personen ifråga.

Exempelvis följande formulering visar starkt på detta: ”Hittills har Inger Lövkrona vägrat kommentera protester som kommit från när och fjärran mot turerna kring professuren.” Ett mycket neutralare ordval t.ex. ”inte kommenterat” eller ”inte uttalat sig om” hade ju varit att önska ifall man starkare hade velat hävda medias opartiskhet i det aktuella fallet.

Nu har vi kommit så långt som den 29 april och läraryrådsnämnden träffas igen för att åter diskutera tillsättningen. Sydsvenskan rapporterar att nämnden står fast vid och förtydligar sitt tidigare beslut. Man menar bl.a. på att man ”finner det däremot svårbegripligt att en sökande använder provföreläsningstillfället till att till synes driva gäck med den viktiga frågan om förhållandet mellan professor och doktorand”. Nämndens starkaste invändning mot Gerner är, rapporterar Sydsvenskan, hur han svarade på frågor om de kvinnliga doktorandernas situation och om mångkulturalism. Nämnden står med andra ord fast vid sin kritik. Gerner svarar med att anklaga nämnden för lögn. Han menar att ”det skulle vara ett utmärkt exempel att ta upp på en metodkurs under ämnet källkritik” och att det är svårt att försvara sig mot rena lögn och förtal.

Den 3 maj finner man i Sydsvenskan en intervju med Inger Lövkrona, där man bland annat frågar henne ”tycker du att nämnden har skött ärendet på ett korrekt sätt?” och ”känner du att du kan sitta kvar som ordförande i läraryrådsnämnden efter alla turer kring den här tjänstetillsättningen?” på vilket Lövkrona svarar ”flera av ledamöterna har suttit med vid mer än 60 tjänstetillsättningar och är mycket erfarna” och att ”jag har inte tänkt på det men jag ser ingen anledning till varför jag inte skulle sitta kvar.”

Men det är oavsett läraryrådsnämndens och de sakkunnigas åsikter rektor Boel Flodgren som avgör ärendet. Den 15 maj rapporterar Sydsvenskan att hon bestämt sig för att gå på de sakkunnigas linje och att anställa Gerner. Detta med motiveringen att ”den kritik som läraryrådsnämnden har framfört mot Kristian Gerner är inte tillräcklig för att inte förorda honom”. Kristian Gerner kommenterar detta såhär: ”Det här är en seger för vetenskapen och en möjlighet för Lunds universitet att återupprätta en del av den heder som har förlorats.” Men det här beslutet får sval kritik från studenthåll. ”Man undrar varför det finns en läraryrådsnämnd när man ändå inte har förtroende för

dess arbete”, säger Julia Fall, ordförande i Humanistkåren.

Sydsvenskan rapporterar slutligen att Gerner planerar tillträda sin tjänst i Lund 1 september.

Utifrån ovanstående kan man dra slutsatsen att medias rapportering kring fallet går att kritisera utifrån följande punkter.

- Skarpa och negativt laddade formuleringar när man rapporterar om Inger Lövkrona. Ex ”Hon ville inte kommentera de fyra kandidaternas skrivelse.”
- Man formulerar sig i flertalet fall i större eller mindre utsträckning till Kristian Gerner fördel. Ex. Det heter att ”Det har senare visat sig att ett av syftena med att peta Gerner var att ge tjänsten till en kvinna”. Detta påstående är ingalunda accepterat som allmängiltig sanning men det framställs likväl som detta.

På ovanstående sätt anser vi oss ha dels ha sammanfattat vår källas syn på det inträffade och källkritiskt ha diskuterat denna.

Martin A, Alida A

Övriga media

Sammanfattning av fallet Gerner: Debatten i tidningarna kring turerna runt historie professor Kristian Gerner har varit infekterad av kritik mot Lunds universitet och deras sätt att sköta ”Gerner affären”. Kristian Gerner kandiderade till en professur på Lunds universitet. De tre sakkunniga – som alla är män - var överens om att Gerner var det klart bästa alternativet till posten och det normala är att när de sakkunniga är överens så blir det så. Men det ska också genomföras en intervju och en provföreläsning för en lärarförslagsnämnd. I detta fall bestod lärarförslagsnämnden av åtta kvinnor och en man. Lärarförslagsnämnden ansåg Kristian Gerner som olämplig till professor posten och föreslog en annan kandidat istället. Man byggde avslaget på att Gerner i en intervju på tretio minuter ska ha haft en ”föråldrad kvinnosyn”. Lärarförslagsnämnden säger också att Gerner blir ”oförsonligt arrogant och aggressiv när han uppfattar att han möter motstånd”, man ansåg att Gerner inte var tillräckligt god som arbets- och handledare. Trots att de sakkunniga har anset Gerner vara den sökande med tyngst vetenskapliga och pedagogiska kunskaper. Till slut när alla de andra sökande har lagt ner sina sökningar och protestbrev har skrivits till Gerner har rektor Boel Flodgren fattat beslutet att tillsätta Kristian Gerner som professor vid Lunds Universitet.

Medias skildring: Tidningarna i de nordligare delarna av Sverige har som sagt inte visat den minsta nåd i sin kritik mot Lunds universitet och debatten har mestadels kretsat kring varför lärarförslagsnämnden ville neka Gerner professur platsen.

Svenska Dagbladet har rubriken "Otrolig åsiktsföljelse". I artikeln skriver man att lärarförslagsnämnden har efter en halvtimmes intervju kommit fram till att Gerner har en föråldrad kvinnoyn. Man skriver också att studentrepresentanten i lärarförslagsnämnden värkar ha bestämt vad som är korrekta åsikter. "Man kan tänka sig att blivande professorer får svara för sina åsikter om invandrare, miljöfrågor skattepolitik etc." Svenska Dagbladets gör även en antydning om att sovjetstaten inte är helt främmande vad det gäller det här sättet att bedöma människor. Utifrån Svenska Dagbladets sätt att framställa "Gerner affären" är det berättigad kritik och man behöver verkligen ifrågasätta sättet att bedöma människor, av egen erfarenhet vet jag att en halvtimme oftast är för lite tid. Frågan är om Svenska Dagbladet har agerat som helt objektiv bedömare i frågan.

Svenska Dagbladet är en erkänd höger tidning och förmodligen förespråkare av att yrkesmässiga meriter skall ställas för t.ex. mer sociala faktorer som inställning till jämställdhet och personers samarbetskompetens (jag menar inte att SD tycker att sådana egenskaper skulle vara oviktiga), men det var den här typen av frågor som lärarförslagsnämnden la mer vikt vid när man sökte en ny professor. Svenska Dagbladet har i de artiklar som jag har läst inte tagit någon hänsyn till den här typen frågor utan helt inriktat sig på att diskutera Gerners överlägsna kunskap och pedagogiska erfarenhet och att det är de sakkunnigas val som borde vara avgörande.

Det är ungefär samma kritiska inställning i bl.a. Dagens Nyheter och Nya Dagen som det är i Svenska Dagbladet. Man kan alltså säga att tidningarnas rapportering har varit ensidig, men jag skulle i det här fallet vilja poängtera att även tidningarnas politiska inställning är näst intill ensidig också. Alla tidningarna skriver om den hemiska utvecklingen där ens åsikter och sociala förmågor går före ens meriter och erfarenheter. Dagen säger att "några radikalfeminister försökte hindra den erkända Historikern Kristian Gerner med hänvisning till hans påstått felaktiga kvinnoyn från att få den professur som de sakkunniga förordat honom" Nya Dagen hävdar att fallet Gerner är en följd av det inflytande som socialdemokratin har haft på utvecklandet av universitet och forskning i Sverige. Man pratar också i mycket hotfull ton om feminismens utveckling och hur den tillsammans med marxister arbetar för att anställa personer med rätt åsikter istället för rätt kunskap. Nya Dagen påstår att politik och trendkänslighet styr Sveriges

universitet och man menar på att trenden är feminism. Feministerna på universiteten håller ”könsideologiskt oönskade personer borta” genom att hänvisa till diffusa brister i deras meriter och Nya Dagen menar att Kristian Gerner är ett typ exempel på en person som har fått utstå den här typen av behandling.

En tidning som i viss mån har skiljt sig från de andra i sina uttalanden är Göteborgsposten. Göteborgs Posten menar att fallet Gerner är en följd av amerikaniseringen av samhället. GT menar på att närcentralism - när staten styrde tillsättning av professorer – har ersatts av själv styre har det fått till konsekvens att universiteten styrs som vilket företag som helst eller rättare sagt som amerikanska universitet. Styrelsen bestämmer kursplan och lärare. Samtidigt som de sakkunniga tänker enligt det gamla regelsystemet tänker lärarförslagsnämnden ”vilken typ passar bäst i vårt gäng”. GT menar att fallet Gerner inte alls handlar som debatten påstått om politisk korrekthet i genusfrågor. Det är istället två system som står mot varandra. Regelsystemet som är det gamla systemet mot ett nytt system ”som bortser från allmängiltiga regler och i stället hänger upp sina beslut på personkemi dagens situation och slagläget just nu” Göteborgs Posten menar att det blir en sådan här situation – som fallet Gerner - när man lämnar ett regelsystem utan att skaffa ett nyt.

Alla tidningar är dock överens om att Gerner förtjänade professor posten, men det är bara Göteborgs Posten av alla tidningar jag läst som inte lägger skulden på Lunds Universitet utan istället har en mer samhällskritisk syn på problemet. Media har inte varit ensidiga i sitt sätt att bedöma orsakerna till fallet Kristian Gerner, men de har alla varit ensidiga i sin kritik till att det förekommer sådana typer av fall i Sverige som fallet Gerner och det är alla eniga om att liknande situationer inte bör uppkomma igen eftersom det kan sluta mycket obehagligt för hela vårt samhället.

Rasmus Gisby och Khaled Ahmad

Historiska institutionen

Kim Salomon– jakten på de sakkunniga

Tillsättningen av Kristian Gerner var en av de mest omstridda i Lunds Universitets historia. Frågorna var många, svaren dessvärre ganska få. Är det så att Historiska institutionen till varje pris ville tillsätta Gerner? Så gärna, att man bortsåg från regeln att det ska finnas en kvinna bland de sakkunniga? Fast är det inte bara en fördöm att kvinnor väljer kvinnor och att män väljer män? För kan det vara så, att det inte i hela Norden finns någon kompetent, lämplig, opartisk eller villig kvinnlig professor? För att få svar på dessa funderingar

kontaktade vi Kim Salomon på Historiska institutionen. Om det är någon som sitter inne med svaren så är det han.

En anställning som professor i historia vid Lunds Universitet utlystes den 25 oktober 2000. Vid tillsättningen av en ny professor krävs tre sakkunniga, varav åtminstone en är av kvinnligt kön. Att utse dessa tre är prefekten, i det här fallet, Kim Salomons uppgift. Att vara sakkunnig anses vara ett otacksamt arbete, i förhållande till hur mycket tid och arbete man lägger ner så är lönen väldigt låg.

Så, det var inget lätt arbete Kim Salomon och hans kollegor hade framför sig i jakten på de sakkunniga. För det första måste de sakkunniga vara professorer inom samma område som den som ska tillsättas. För det andra måste de sakkunniga behärska språket som den blivande professorns verk är skrivna på, i det här fallet svenska. Salomon och hans närmsta kollega Eva Österberg menade efter en tids jobb att det inte fanns någon kvinnlig professor som både var lämplig och hade godkänt uppdraget som sakkunnig. När Salomon lade fram dessa fakta för lärarförslagsnämnden, beslöt de då om dispens och utsåg tre manliga sakkunniga.

Tragiskt nog avled en av dessa under arbetets gång. Han ersattes av ytterligare en manlig sakkunnig från Uppsala.

Lärförslagsnämnden uppfattade det som konstigt att inte Historiska institutionen hade kontaktat några kvinnor i denna andra omgång. Salomon menar att det skulle ha varit märkligt om någon ny kvinnlig professor hade dykt upp under denna tid.

Trots att Salomon och hans kollegor gjort sitt bästa för att vaska fram en kvinnlig sakkunnig fick de skarp kritik riktad mot sig. Kritikerna menar att inte kontaktat alla kvinnliga alternativ. Efter att nämnden gjort något som de själva kallar en "tämligen osystematisk förfrågan" hittade de ett par kvinnliga professorer som inte blivit tillfrågade. Den enda person som Lärförslagsnämnden nämner vid namn är Birgitta Odén, som för övrigt är 82 år gammal. Detta ansåg man på Historiska Institutionen vara i äldsta laget. Odén arbetar även på Historiska institution i Lund och ansågs därför vara olämplig.

På övrig kritik svarar Salomon med att påpeka att av de få kvinnliga professorer i historia som finns var det ingen som uppfyllde kriterierna eller tackade ja. Det är lite av en tidsfråga menar Salomon. Hur lång tid vill man, eller kan man egentligen lägga ner på att hitta inom området kompetenta kvinnor? När man dessutom har hittat tre män som passar perfekt för uppgiften.

När intervjun led mot sitt slut passade vi på att fråga Salomon om hans personliga åsikt om Gerner. Det visade sig att Salomon liksom många andra har höga tankar om Gerner's vetenskapliga kompetens. Han uppfattar Lärarförslagsnämndens agerande under Gerner's intervju som amatörmässig, då de efter en halvtimme dömde ut honom.

Lärarförslagsnämnden ansåg som bekant att Gerner inte har den kvinnoyn som sig bör. Detta protesterade Kim Salomon, Eva Österberg och Sverker Oredsson mot i ett brev till rektor Flodgren. De uppmanar till att följa de sakkunnigas förslag. De menar att Gerner inte bara för sin vetenskapliga kompetens utan också för övriga färdigheter, och intryck från intervjun och provföreläsningen, gör honom till det självklara alternativet. Universitetets rektor Boel Flodgren som ju trots allt är det högsta hönset, gick på de sakkunnigas bedömning och gav därmed Salomon indirekt rätt.

Egentligen är det konstigt att frågan om de sakkunniga har blivit så stor. Vad hela den här saken egentligen handlar om är huruvida det är rätt att kvotera in kvinnor eller inte. Det är tydligt att Salomon och hans kollegor gjorde så gott det gick, att de la ner så mycket tid och arbete som de ansåg vara rimligt. Nästintill alla är väl överens om att det är viktigare att få så kompetenta sakkunniga som möjligt oavsett kön. I just det här fallet ansåg man att de manliga sakkunniga var bättre lämpade och om man då ska börja ta in kvinnor just för att de är kvinnor leder det enbart till lägre standard. Detta är något som inte gynnar någon.

Till frågan om Salomon och hans kollegor på något sätt diskriminerat kvinnor är svaret nästan för enkelt; det finns för få kvinnliga professorer och det är väl knappast något som Salomon och hans medarbetare är ansvariga för. Det problemet ligger på ett mycket tidigare plan. Här måste man ändra på både kvinnors och mäns syn på framgångsrika yrkeskvinnor.

Salomon befann sig i en mycket knepig situation. Hade han valt att inte utse de utmärkta manliga professorerna hade han antagligen blivit kritiserad för det. De flesta är nog, med handen på hjärtat, ganska säkra på att de själva skulle ha gjort samma sak i hans situation. Alltså, anställa den som är mest kompetent. Ålder, hudfärg och kön spelar ingen roll, det är något vi alla lärt oss sedan barnsben. Så, varför ska det då göra det i just det här fallet.

Nej, kritiken borde riktas åt annat håll, Salomon och de andra inblandade kan omöjligen ställas till svars för vårt samhälles brister. Så vid närmare eftertanke, var

Salomons och hans medarbetares beslut inte så uppseendeväckande och konstigt som det vid den första anblicken verkade.

Anna Linnér och Karin Rasmusson

Rektorsämbetet

Kristian Gerner, tidigare professor vid Uppsala universitet sökte för drygt ett halvår sedan en professorspost vid universitetet i Lund. När han sedan möttes med kritik på grund av att det fanns folk som ogillade hans s.k. "föråldrade undervisningsmetoder" och hans något märkliga syn på kvinnor så blommade det upp som i media kom att kallas för "Fallet Gerner". Under en relativt lång tidsperiod så vägdes argument fram och tillbaka och många gräl utbröt, innan Gerner slutligen fick posten tilldelad.

Vi har tagit oss an uppgiften att källkritiskt utreda vilken roll Rektorsämbetet vid Lunds universitet spelade vid tillsättningen av Gerner. För att göra detta så har vi gjort två intervjuer, dels med rektor vid Lunds universitet, Boel Flodgren och dels med prorektor Arne Ardeberg. När vi mejlade dem så ställde vi följande frågor: Vilken var Rektorsämbetets uppgift vid tillsättningen av Gerner?, Vilken var just DIN uppgift?, Varför anställdes Gerner trots att han fick så mycket kritik? Vad har ni för allmänna lämplighetskrav för professorer? Och Vad har ni för jämställdhetspolicy?

Rektorsämbetet

För att inleda det hela så börjar vi med att lite kort redogöra för vad rektorsämbetet är och vad det har för uppgifter. Rektorsämbetet är en benämning för universitetsledningen bestående av rektor, prorektor och förvaltningschef.

Rektor Boel Flodgren är universitetets främsta företrädare, och eftersom hon är representant för universitetet som myndighet så fattar hon de yttersta besluten tillsammans med styrelsen, där hon är ledamot. Det är alltså hon som fattar det avgörande beslutet vid tillsättningar av poster. Prorektor Arne Ardeberg är rektorns företrädare och förvaltningschefen svarar under rektor för universitetets administration och ekonomi.

Vem gjorde vad?

Vi väljer att börja fråga rektor Boel Flodgren vad hennes uppgift var när Gerner tillsattes. Personligen så var hennes uppgift vid sådana här situationer som vanligt att fatta det avgörande beslutet om tillsättningen. Innan detta var möjligt så behandlades dock ärendet många gånger. En beredning av ärendet skedde inom universitetet, sedan valde de sakkunniga ut de som de fann lämpliga.

Efter detta så gjordes intervjuer och provföreläsningar. Till sist så anhöll den sk. fakultetsstyrelsen om att hon skulle tillsätta Gerner. Det var alltså, förklarar rektor Boel Flodgren, många steg och många människor som var med på vägen innan ärendet var färdigberett för beslut och hamnade på hennes bord.

Vilken var då prorektor Arne Ardebergs uppgift?, Jo Ardeberg menar att trots att det var rektor som fattade det avgörande beslutet så bistod han själv, tillsammans med ett antal andra personer, däribland förvaltningsschef och akademisekreterare till att fatta beslutet. Han sa även att trots att han var med i beslutsfattandet så kände han personligen till mycket lite om Gerner. Han fick istället helt förlita sig på utredningens material.

Slutsats

- Här kan man dra som slutsats att vid Gerner's tillsättning så fattades det egentliga avgörandet om tillsättningen redan i utredningsstadiet, och att när ärendet kom till rektor så hade hon endast utredningens material att tillgå. Den enda skillnaden är egentligen att rektor menade att prorektor Ardeberg inte hade någon egentlig funktion vid beslutsfattandet eftersom han endast var med vid diskussionerna, medan Ardeberg själv betonar att han hade en viss roll eftersom han bistod rektor.

Varför Gerner?

Varför kom då rektorsämbetet slutligen fram till att Gerner var lämplig som professor, trots den negativa kritik han fått?

Ardeberg menar att Gerner var den av de sökande som bäst motsvarade de krav som satts upp. Han kommenterade inte det faktum att Gerner på flera håll kritiserats för sina brister inom pedagogiken. Kraven var enligt Ardeberg följande:

1. Hög grad av vetenskaplig skicklighet
2. Hög grad av pedagogisk skicklighet
3. God nationell och internationell nivå som forskare
4. God förmåga att handleda doktorander till doktorexamen
5. God förmåga att utveckla, leda och genomföra utbildning och forskning
6. God förmåga som akademisk ledare samt sådan personlig förmåga i övrigt som är av betydelse för att fullgöra arbetsuppgifterna väl
7. God förmåga att samverka med det omgivande samhället och att informera om forskning och utvecklingsarbete

Han vill även betona att rektorsämbetet vid beslutet tog

hänsyn till alla tillgängliga fakta.

Vi frågade både prorektor Ardeberg och rektor Flodgren ifall det gjordes några större försök att få fram en kvinnlig professor, och om man vid universitetet arbetar för att integrera fler kvinnor i den annars så mansdominerade miljön.

Svaret blev att det fanns fyra sökande som var kvinnor, men ingen av dem uppnådde tydligen de kvalifikationer som ställdes. Annars så arbetas det ideligen för att få in mer kvinnor i branschen. Enligt Ardeberg så har det satts upp ett specifikt mål för nyanställning av kvinnliga professorer vid Lunds universitet. Fram till år 2005 skall minst 25 % av de nyanställda professorerna vara kvinnor. Alla områden inom universitetet skall bidra till detta mål. I dag så är faktiskt inte mer än 12% av professorerna kvinnor. Detta är alltså en fråga som är ytterst angelägen.

Inger Lövkronas brev

Vi konfronterade nu prorektor Arne Ardeberg med ett dokument skrivet av Inger Lövkrona. I detta dokument så beskriver hon ett samtal som hon haft med Ardeberg gällande Gerners lämplighet som professor. Hon skriver följande:

" Prorektors förslag är följande: Vi skall motivera varför KG inte är lämplig som professor utifrån föreläsning och intervjuer. Han menar att universitetet idag har stora möjligheter att välja bort sådana professorstyper som inte passar in i dagens moderna roll"

Ardeberg verkade mycket bestört och sa följande:
"Det är angeläget att framhålla, att uppgiften är helt felaktig. Förmodligen har ni era intryck från pressen. Som jag påpekat där, och som Inger Lövkrona intygat, svarade jag endast på hennes frågor om hur man, rent allmänt, kan förfara inom en lärarförslagsnämnd. Som Lövkrona själv medgett, tillämpade hon sedan mina uttalanden på fallet Gerner. Jag kände inte alls till ärendet i fråga när jag besvarade Inger Lövkronas frågor. Mina åsikter om KG skapade och yttrade jag först vid rektors slutliga beslut i ärendet, och då jag hade tillgång till nödvändiga fakta."

Slutsats

Dokumentet är alltså felaktigt. Ardeberg säger själv att Lövkrona medgett detta och att han själv inte hade någon uppfattning av Gerner vid det stadiet. (och ifall han nu hade haft det, så hade det inte påverkat det slutgiltiga beslutet som fattades av rektor). Det som Lövkrona gjorde pekar på att hon ville ha lärarförslagsnämnden till att tro att det fanns folk även på rektorsämbetet som var kritisk till Gerner, kanske för att vinna över folk på sin

sida?

Avslutning

Beslutet om att tillsätta Gerner fattades alltså ytterst av rektor, men det underlag hon hade var det som de sakkunniga arbetat fram. Slutsatsen blir alltså, grundad på det som rektor och prorektor sagt, samt det som vi läst oss till följande: Beslutet fattades egentligen av de sakkunniga, och egentligen så var rektorsämbetets roll i frågan mycket liten. Det enda de hade att utgå från var de utredningar som skett, och dessa rekommenderade Gerner framför de andra.

Ola Johansson och Leila Manoucherian
